

Förvaring av brandfarlig vätska, länsgemensam kravnivå för skyddsåtgärder vid oljecisterner ovan mark i Södermanlands län

I Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2003:24, om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor finns bl a regler för lagring av eldningsolja och dieselolja i cisterner mellan 1-10 m³. Utöver dessa gäller som alltid miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap) och Sprängämnesinspektionens föreskrifter. När det gäller uppställning av cisterner och vilka skyddsanordningar som behövs tolkar kommunerna i Södermanlands län gällande föreskrifter och miljöbalken enligt följande:

- Cisternerna skall vara uppställda så de är besiktningsbara och det skall vara fri sikt runt dem. När det gäller cisterner utomhus får inga fasta objekt finnas närmare än 0,4 meter. Ingen växtlighet får finnas under eller runt cisternen, det skymmer den fria sikten. (NFS 2003:24 5 kap 3 §)
- Cisternen skall stå på stadigt och beständigt icke brännbart underlag. Trä och järnvägsslipers anses inte vara beständigt underlag. (SÄIFS 1997:9 4.2.11¹)
- Påkörningsskydd skall alltid finnas om det inte är uppenbart att ingen påkörningsrisk finns. (SÄIFS 1997:9 4.2.12)
- En skylt som anger cisternens identitet skall finnas på alla cisterner. (NFS 2003:24 5 kap 7 §)
- Droppskydd, uppsamlingstråg eller dylikt skall finnas på alla ställen där spill eller läckage kan förväntas. (MB 2 kap 3 §)
- Upphängningsanordning för tankhandtag skall finnas. (MB 2 kap 3 §)
- På bensinstationer, maskinstationer eller jämförbara tankplatser krävs spillskydd på mark inom spillzon runt tankningsplatsen. Detta bör utföras med behandlad asfalt eller markbetongsten. Se separat informationsblad. (MB 2 kap 3 §)

¹ Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1997:9) om öppna cisterner och rörledningar mm för brandfarliga vätskor. Sprängämnesinspektionen är numera en del av räddningsverket.

- Cisterner över 3 m³ skall förses med sekundärt skydd, vanligen invallning men även dubbelmantling accepteras. Undantag kan medges om cisterninnehavaren kan visa att sekundärt skydd inte är miljömässigt motiverat. Även mindre cisterner skall förses med sekundärt skydd där det bedöms vara miljömässigt motiverat (MB 2:3). Inom vattenskyddsområde skall dock alla cisterner eller lösa behållare större än 250 l förses med sekundärt skydd enligt föreskrifterna. (NFS 2003:24 kap 10)
- En invallning skall rymma hela cisternvolymen. Vid flera cisterner inom samma invallning skall som minimikrav den största cisternvolymen inrymmas. Om cisternen är dubbelmantlad skall den vara certifierad (MB 2 kap 3 §).
- Invallning bör förses med regnskydd. I annat fall krävs en redovisning av skötselrutiner när det gäller tömningen av regnvatten från invallningen. (MB 2 kap 3 §)
- Överflyllnadsskydd och nivåavläsningsmöjlighet skall finnas på alla cisterner. (NFS 2003:24 5 kap 11-13 §§)
- Absorptionsmedel skall finnas tillgängligt i anslutning till tankplatser. (MB 2 kap 3 §)

Återkommande kontroll

- Cistern inomhus, som rymmer 1 – 10 m³ olja, ska vara kontrollerad senast den **1 juli 2006**. Cistern utomhus, ovan mark som rymmer 1–10 m³ olja, ska vara kontrollerad **senast den 1 juli 2004**. Som inomhus bedöms cisterner i bostadshus eller motsvarande. (NFS 2003:24 övergångsbestämmelser 3a)
- Efter den första kontrollen eller installationskontrollen måste cisternen kontrolleras återkommande vart 6:e år. För nyare cisterner, som har ett tillfredsställande korrosionsskydd, gäller kontroll vart 12:e år. (NFS 2003:24 8 kap 6 §)
- För cisterner inom vattenskyddsområden gäller hårdare krav. Kontakta miljöenheten på din kommun för mer information. (NFS 2003:24 10 kap)
- Den som inte fullgör sina plikter enligt NFS 2003:24 riskerar böter eller fängelse i högst två år i enlighet med 29 kap. 8 § 22 pkt miljöbalken. (SFS 1998:808)

Cistern som tas ur bruk

- Cistern och rörledning som tas ur bruk ska tömmas och rengöras. Anmälan om att cisternen tas ur bruk samt saneringsintyg skickas in till miljöenheten på din kommun. Cistern skall avlägsnas eller om detta inte är möjligt fyllas med sand. Det är viktigt att ta bort påfyllnadsrör och avluftningsledning så att cisternen inte fylls av misstag. (NFS 2003:24 9 kap 1 §)

Vid olyckor

- Vid akuta olyckor är det viktigt att räddningstjänsten larmas snarast för att begränsa spridningen.
- Vid risk för spridning till mark, grundvatten eller vattendrag skall miljöenheten på kommunen underrättas snarast för samråd om vidare åtgärder.
- Kontakta Ert försäkringsbolag så snart som möjligt, de kan ha synpunkter på vilken saneringsfirma som ska anlitas m.m.

För mer information, kontakta miljöenheten inom din kommun.

OBS! Ytterligare krav kan ställas av tillsynsmyndigheten i enskilda fall. Det bör även beaktas att alternativa åtgärder ibland kan ge samma skydd.

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Tel 0155 - 383 60 exp

Dessa riktlinjer är antagna av Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden den 20 november 2002 § 135 och reviderade den 8 april 2004.